

Informativni sažetak za medije

Uredba Europske unije o drvu (EUTR) 2013

Uredba Europske unije o drvu (EUTR) dio je [akcijskog plana](#) EU-a za primjenu [FLEGT](#)-a (Provođenje zakona o šumama, upravljanju i trgovini) kojim se želi pridonijeti iskorjenjivanju nezakonite sječe.

Svjetski šumski fond: važan prirodni resurs

Život 1,3 milijarde siromašnih u svijetu djelomično ili potpuno ovisi o šumama. Osim što su izvor održivosti zajednica, šume također doprinose ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi, biološkoj raznolikosti, a i imaju značajnu ulogu u zaštiti okoliša sprečavajući, na primjer, opustinjavanje i eroziju. Šume su također gospodarski važne jer ostvarena godišnja dobit od iskorištavanja šumskog fonda i sječe drvne sirovine koja se rabi za materijal i gorivo te od prodaje nedrvenih šumskih proizvoda iznosi najmanje 180 milijardi €. ¹

Nezakonita sječa: u čemu je problem?

Nezakonita sječa – sječa šuma koja se ne obavlja sukladno zakonima i uredbama *zemlje u kojoj se obavlja* – ima značajan **gospodarski, ekološki i društveni utjecaj** na neke od preostalih vrlo vrijednih šuma i milijarde ljudi koje o njima ovisi.

Njezine su posljedice **gubitak prihoda** (procjenjuje se oko 7 milijardi € godišnje) i **omalovažavanje** napora koje ulažu **legalni poduzetnici**, a također je povezana s **krčenjem šuma, gubitkom biološke raznolikosti** i ispuštanjem **stakleničkih plinova** te uzrokuje nastanak **sukoba** za prevlast nad zemljištem, kao i **slabljenje** lokalnih zajednica.

Uloga Europske unije (EU)

EU je u 2011. imala udio od 35% (37,8 milijardi €) u ukupnoj vrijednosti trgovine primarnim proizvodima od drva ostvarenoj na svjetskoj razini. Teško je procijeniti koliki je udio nezakonito posjećene drvne sirovine u ovoj trgovini, ali znamo da je EU važno izvozno tržište za zemlje u kojima su razina nezakonitosti i lošeg upravljanja šumama vrlo zabrinjavajuće.

Ako se dopusti plasman drvne sirovine i proizvoda od drva koji potječu s nezakonito posjećenih površina na tržište EU-a, na takav način u osnovi se potiče nezakonita sječa i omalovažavaju napore zemalja koje proizvode drvenu sirovinu u njihovom nastojanju da se ona spriječi.

Reakcija EU-a: akcijski plan za primjenu FLEGT-a

Nezakonita sječa je dugotrajan problem čije su teške posljedice isplivale na vidjelo nakon istraživanja provedenih u Kambodži i Indoneziji tijekom 1990-ih. U sklopu G8 Akcijskog programa za šume usvojenog 1998. ovaj problem postao je predmet rasprave između vlada više zemalja.

S ciljem rješavanja ovog problema na razini EU-a, 2003. godine je usvojen [akcijski plan](#) za primjenu [FLEGT](#)-a (**Provođenje zakona o šumama, upravljanju i trgovini**). Planom se osigurava niz mjera za izuzimanje nezakonite drvne sirovine s tržišta s ciljem bolje opskrbe zakonito posjećenom drvnom sirovinom i poticanja potražnje proizvoda od drva provjerenog podrijetla. **Uredba Europske unije o drvu (EUTR)** i [dragovoljni partnerski ugovori](#) (VPA-i – bilateralni sporazumi o trgovini sa zemljama izvoznicama drvne sirovine koji pomažu u sprečavanju plasmata nezakonite drvne sirovine na europsko tržište) dva su ključna čimbenika akcijskog plana.

¹ Izvor FAO – Procjena bogatstva šumskog fonda iz 2010.

Uredba Europske unije o drvu: pregled

[EUTR](#) – Uredba (EU) br. 995/2010 – koja je usvojena 20. listopada 2010. započet će se primjenjivati u svim zemljama članicama EU-a 3. ožujka 2013. Uredbom se zabranjuje plasiranje nezakonito posjeđene drvne sirovine i proizvoda koji su od nje napravljeni na tržište EU-a. Prema ovoj Uredbi postoje dvije skupine koje posluju s drvnom sirovinom i proizvodima od drva – poduzetnici i trgovci. Svaka od skupina ima svoje jasne obaveze.

Tko joj je podložan?

Poduzetnici – opisani u Uredbi kao skupina koja po prvi puta plasira drvenu sirovinu i proizvode od drva na tržište EU-a – su obavezni razviti sustav upravljanja rizikom, odnosno sustav „[dubinskog snimanja](#)“. Sukladno tome, trgovci – opisani u EUTR-u kao skupina koja kupuje ili prodaje drvenu sirovinu i proizvode od drva koji su već plasirani na tržište EU-a – imaju obavezu čuvanja informacija o svojim dobavljačima i kupcima kako bi se lakše pratio put drvne sirovine.

Koji su proizvodi obuhvaćeni?

Ovo zakonodavstvo obuhvaća drvenu sirovinu i proizvode od drva koji potječu iz EU-a ili su uvezeni izvana. Ono se primjenjuje na širok, no ne i sav asortiman drvne sirovine i proizvoda od drva. Popis proizvoda koji su obuhvaćeni zakonom možete pronaći u Dodatku EUTR-a.

Popratno zakonodavstvo

EUTR nadopunjuju dva dodatna pravna dokumenta u kojima su detaljnije opisane posebne točke sadržane u zakonu:

1. Uredba o pravilima priznavanja i dobivanja priznanica od nadzornih tijela:
[Delegirana Uredba Komisije](#) (EU) br. 363/2012
2. Uredba kojom se osigurava ujednačena primjena zakona:
[Provedbena Uredba Komisije](#) (EU) br. 607/2012

Dragovoljni partnerski ugovori (VPA-i): pregled

Dragovoljni partnerski ugovori (VPA-i) su bilateralni sporazumi sa zemljama proizvođačima drvne sirovine. Ovi sporazumi omogućuju EU-u da zadovolji potražnju za zakonito posjeđenom drvnom sirovinom, ali i otvaraju prostor za pružanje tehničke podrške i mogućnost razvoja vlade, privatnog sektora i civilnog društva dotične zemlje. Zemlje u kojima je na snazi VPA s EU-om mogu plasirati na tržište EU-a samo drvenu sirovinu i proizvode od drva koji posjeduju FLEGT dozvolu. Ovi proizvodi smatraju se sukladnima s EUTR-om.

Do listopada 2012. VPA-e su potpisale Gana, Republika Kongo, Kamerun, Srednjoafrička Republika i Liberija, dok bi ga Indonezija trebala potpisati u 2013. Osim toga, u tijeku su pregovori s Demokratskom Republikom Kongo, Gabonom, Malezijom i Vijetnamom, a započeti su i s Gvajanom, Hondurasom i Laosom.